

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1106

av Kent Ekeröth (SD)

Reformering av lag om behandling av personuppgifter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändra lagarna för att möjliggöra fördjupade statistiska underlag om invandring och personer med invandrarbakgrund.

Motivering

I Sverige är nästan en tredjedel av landets intagna i fängelse utländska medborgare (i oktober 2013 var det 32 %, upp från 28 procent per den 1 oktober 2010), vilket är en väldigt hög andel, inte minst med tanke på att utländska medborgare utgör cirka sju procent av Sveriges befolkning. Det är med andra ord en överrepresentation på mer än fyra gånger. Det är alltså om man räknar endast på dem som ännu inte är svenska medborgare. Skulle även utlänningar som erhållit svenskt medborgarskap räknas in skulle en majoritet av de intagna utgöras av utlänningar och invandrare. Till det kommer personer som har en eller båda föräldrarna födda utomlands.

Idag är Kriminalvården förbjuden i lag att registrera de intagnas ursprungliga nationalitet eller om de har invandrarbakgrund (det vill säga om en av eller båda föräldrarna har annan ursprungsnationalitet). Kriminalvården skriver på sin hemsida (under ”Statistik” och ”Utländska medborgare och invandrare?”):

Däremot har vi inga siffror på hur många som är av utländsk härkomst eller är invandrade till Sverige.

Vad säger lagen att vi får registrera?

Det är så att Kriminalvården är förbjuden i lag att registrera etniskt ursprung (om inte särskilt skäl finns för en individs behandling), kriminalvården får inte heller ha etniskt ursprung som sökbegrepp. Detta gör det naturligtvis även omöjligt att föra någon statistik kring etniskt ursprung.

Lagen som åsyftas är ”lagen (2001:617) om behandling av personuppgifter i Kriminalvården”. I lagen anges följande:

5 § Uppgifter om en person får inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv.

Om uppgifter om en person behandlas på annan grund får uppgifterna kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket, om det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen.

Personuppgifter enligt första stycket får inte användas som sökbegrepp om inte regeringen har föreskrivit det. Sådana föreskrifter får meddelas endast för det ändamål som anges i 3 § första stycket 3.

Problemet är att lagen anger att ”ras eller etniska utsprung” inte får behandlas. Nationalitet är emellertid varken ”ras” eller ”ethnicitet” men det används alltså ändå som en förevändning av Kriminalvården för att underlåta att föra statistik över dem som är intagna i den svenska kriminalvården.

Dessvärre är det så att personer som invandrat till Sverige är grovt överrepresenterade när det gäller kriminalitet (Brå 1996 och 2005), där vissa regioner särskilt utmärker sig. I en rapport från 2010 anger Kriminalvården att det är en minoritet i svenska fängelser som är födda i Sverige med svenskt medborgarskap. Vidare är vissa invandrargrupper starkt överrepresenterade när det gäller utnyttjandet av Sveriges välfärdssystem, vilket framgår av en rad utredningar från riksdagens utredningstjänst. Hur det ser ut i detalj vet vi inte då svenska myndigheter skiljer sig åt i hur man för statistik på detta område.

Jag menar att Sverige måste kunna ha tillgång även till information och statistik i den grupp som i dagsläget endast benämns ”svenska medborgare”. För att kunna förstå trender, mönster och hur samhället utvecklas kan vi inte blunda för den

invandrarrelaterade brottsligheten eller de ekonomiska konsekvenserna bland den första eller andra generationens invandrare som erhållit svenskt medborgarskap.

För att kunna registrera denna typ i olika av data i svenska myndigheter bör lagen om behandling av personuppgifter i Kriminalvården (2001:617) reformeras. Även personuppgiftslagen (1998:204) och lagen om den officiella statistiken (2001:99) kan behöva göras om för att möjliggöra detta statistiska underlag. Samtidigt ska regeringen inkomma med direktiv till berörda myndigheter, bland andra SCB och Kriminalvården, att börja registrera ursprungsnationalitet inklusive statslösa, även inom den grupp som har svenskt medborgarskap.

Andra generationens invandrare

Utöver detta ska förutom det redan anförda om första generationens invandrare, statistik även föras på dem som är andra generationens invandrare, det vill säga de som kanske aldrig haft annat än svenskt medborgarskap, men som har en eller två föräldrar födda utomlands. Här ska då föräldrarnas ursprungsnationalitet anges. Anledningen till detta är återigen att få tillgång till relevanta parametrar för att förstå samhällsutvecklingen eftersom kultur och värderingar inte försvinner bara för att någon erhållit ett medborgarskap. Brottsförebyggande rådet använder redan denna definition i vissa fall för att beskriva statistiken, vilket de exempelvis gjorde i rapporten ”Brottslighet bland personer födda i Sverige och i utlandet” från 2005.

Jag anser därmed att berörda lagar måste göras om för att möjliggöra analys av ursprungsnationalitet även inom den grupp som har svenskt medborgarskap, att statistiken även ska registrera andra generationens invandrare och att Sveriges olika myndigheter ska ges direktiv att samla in sådan information.

Kent Ekeröth (SD)